ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Λεωφόρος Εθνικής Αντιστάσεως 41, 142 34 Νέα Ιωνία

www.eoppep.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ:

«ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ» (Αρ. Διακήρυξης 36 Α /2011)

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2:

«ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΣΠΟΝΔΥΛΩΝ»

Αθήνα 2012

ΑΝΑΔΟΧΟΣ: ΕΝΩΣΗ ΦΟΡΕΩΝ Συντονιστής Ι.Ν.Ε./Γ.Σ.Ε.Ε. Μέλη: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο(Ε.Α.Π.) – Ι.Μ.Ε./Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε. – ΚΑΝΕΠ/Γ.Σ.Ε.Ε.

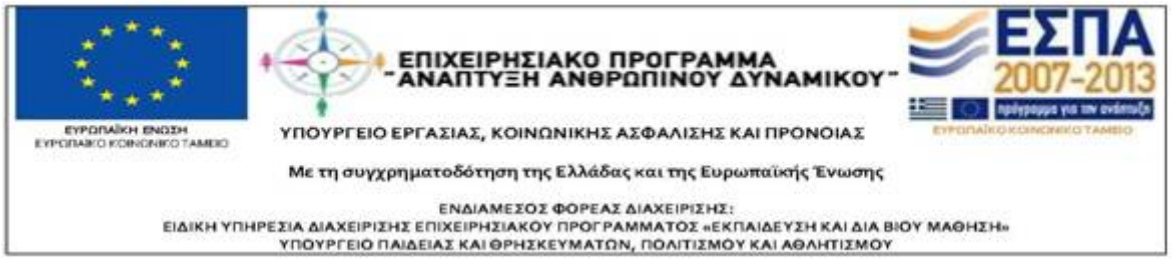

Η δράση με τίτλο «Επικαιροποίηση του Επαγγελματικού Περιγράμματος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων Διά Βίου Μάθησης συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλαισίου σπονδυλωτού προγράμματος εκπαίδευσης Εκπαιδευτών με στόχο την πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας» του έργου με τίτλο: «Ενιαίο Σύστημα πιστοποίησης της εκπαιδευτικής επάρκειας των Εκπαιδευτών Ενηλίκων ΔΒΜ» υλοποιείται μέσω του Ε.Π «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – Ε.Κ.Τ.) και Εθνικών πόρων. Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης του έργου είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Σύνθεση Ομάδας Έργου Ανάπτυξης του Πλαισίου Προγράμματος

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα
1	Χρήστος Γούλας	Διευθυντής Κατάρτισης ΙΝΕ/ΓΣΕΕ
2	Δέσποινα Μπαμπανέλου	Επιστημονικός συνεργάτης ΙΝΕ/ΓΣΕΕ
3	Αλέξης Κόκκος	Καθηγητής ΕΑΠ
4	Δημήτρης Βεργίδης	Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών
5	Θανάσης Καραλής	Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών
6	Παρασκευάς Λιντζέρης	Επιχειρησιακός Διευθυντής ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ
7	Μανώλης Κουτούζης	Στέλεχος ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ
8	Ήρα Παπαγεωργίου	Επιστημονικός συνεργάτης ΙΝΕ/ΓΣΕΕ
9	Γιώργος Κουλαουζίδης	Καθηγητής-Σύμβουλος ΕΑΠ
10	Ιωσήφ Φραγκούλης	Επίκουρος Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΟΠΠΕΠ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

Βασικά Στοιχεία Πλαισίου Προγράμματος

1. Ενότητες/ Ψηφίδες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

1.1. Τίτλοι Ενοτήτων / Ψηφίδων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ενότητες/Ψηφίδες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Τίτλος Ενότητας / Ψηφίδας Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
ΕΜΑ 1	Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία.
ΕΜΑ 2	Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας.
ΕΜΑ 3	Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση.

1.2. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα των Ενοτήτων / Ψηφίδων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Με την ολοκλήρωση ενός προγράμματος εκπαίδευσης ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να κατέχει τις ακόλουθες Ενότητες/Ψηφίδες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	
ΕΜΑ 1	Σχεδιάζει, οργανώνει και προετοιμάζει την παρέμβασή του με βάση τις θεωρίες μάθησης ενηλίκων, τις εκπαιδευτικές πολιτικές, το κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο και τις ανάγκες του πληθυσμού στόχου.
ΕΜΑ 2	Υλοποιεί την εκπαιδευτική του παρέμβαση συντονίζοντας την εκπαιδευόμενη ομάδα.
ΕΜΑ 3	Υλοποιεί την εκπαιδευτική του παρέμβαση εφαρμόζοντας ενεργητικές μεθόδους μάθησης και ενθαρρύνοντας το διάλογο και την κριτική σκέψη. Αξιολογεί και ανατροφοδοτεί την επαγγελματική του πρακτική.

1.3. Πιστωτικές μονάδες Ενοτήτων / Ψηφίδων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων ανά Σπόνδυλο

Ενότητες/Ψηφίδες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	**Τίτλος Σπονδύλου**	**Πιστωτικές μονάδες**	**Σχετική Βαρύτητα**
ΕΜΑ 1	Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία του	17	28%

	εκπαιδευτικού έργου		
ΕΜΑ 2	Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας	19	32%
ΕΜΑ 3	Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών. Αυτό-αξιολόγηση του εκπαιδευτή ενηλίκων	24	40%
Σύνολο		**60**	**100%**

ΕΜΑ 1
Τίτλος: Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία.

1.4.1. Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες ανά ΕΜΑ

ΕΜΑ 1	Γνώσεις	Δεξιότητες	Ικανότητες

	Γ.1	να γνωρίζει τις βασικές αρχές καθώς και τις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης ενηλίκων	Δ.1	να συγκρίνει, να συνδυάζει και να επιλέγει το θεωρητικό πλαίσιο ανάλογα με το στόχο, το περιεχόμενο και το πλαίσιο της εκπαίδευσης	Ι.1	να αξιοποιεί, στο πλαίσιο του σχεδιασμού, της οργάνωσης και της προετοιμασίας της εκπαιδευτικής παρέμβασης, την εμπειρία του σε συνδυασμό με τις κατάλληλες θεωρητικές προσεγγίσεις, τις βασικές επιδιώξεις των εκπαιδευτικών πολιτικών, τις κύριες παραμέτρους του κοινωνικο-οικονομικού πλαισίου καθώς και τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των δυνητικών ωφελουμένων
	Γ.2	να έχει επίγνωση των βασικών αξόνων των εθνικών πολιτικών στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων, στη επαγγελματική κατάρτιση και στη διά βίου μάθηση εν γένει	Δ.2	να αξιολογεί κριτικά και να εντάσσει στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τις βασικές προτεραιότητες των εθνικών και ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών πολιτικών		
	Γ.3	να έχει επίγνωση των βασικών αξόνων των ευρωπαϊκών πολιτικών στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων, στη επαγγελματική κατάρτιση και στη διά βίου μάθηση εν γένει	Δ.3	να εντάσσει στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τις βασικές παραμέτρους του κοινωνικο-οικονομικού πλαισίου εντός του οποίου συντελείται το εκπαιδευτικό έργο		

	Γ.4	να γνωρίζει τα βασικά στοιχεία του κοινωνικο-οικονομικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος του εκπαιδευτικού έργου	Δ.4	να διερευνά και να εντοπίζει εκπαιδευτικές ανάγκες	
	Γ.5	να γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των δυνητικών ομάδων στόχου	Δ.5	να διαπραγματεύεται τις ανάγκες των εκπαιδευόμενων	
	Γ.6	να γνωρίζει τις βασικές μεθόδους διερεύνησης - διαπραγμάτευσης των αναγκών και των ενδιαφερόντων των ωφελουμένων	Δ.6	να δομεί τη διδακτική του παρέμβαση σε διδακτικές ενότητες και υποενότητες	
	Γ.7	να γνωρίζει τις αρχές, τις μεθόδους και τα μέσα σχεδιασμού εκπαιδευτικού έργου	Δ.7	να εντάσσει τη διδακτική του ενότητα στο εκπαιδευτικό της πλαίσιο	

ΕΜΑ 2

Τίτλος: Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας.

1.4.2. Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες ανά ΕΜΑ

	Γνώσεις		Δεξιότητες		Ικανότητες	
ΕΜΑ 2	Γ.1	να γνωρίζει τις αρχές, τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της εκπαιδευτικής διεργασίας	Δ.1	να διαπραγματεύεται τις συγκεκριμένες ανάγκες της εκπαιδευόμενης ομάδας καθώς και τους επιμέρους εκπαιδευτικούς στόχους	Ι.1	να αξιοποιεί την εμπειρία του σε συνδυασμό με τις αρχές ανάπτυξης της δυναμικής της εκπαιδευόμενης ομάδας για την ολοκληρωμένη υλοποίηση της εκπαιδευτικής παρέμβασης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"

ΕΣΠΑ 2007-2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Η δράση με τίτλο «Επικαιροποίηση του Επαγγελματικού Περιγράμματος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων Διά Βίου Μάθησης συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλαισίου σπονδυλωτού προγράμματος εκπαίδευσης Εκπαιδευτών με στόχο την πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας» του έργου με τίτλο: «Ενιαίο Σύστημα πιστοποίησης της εκπαιδευτικής επάρκειας των Εκπαιδευτών Ενηλίκων ΔΒΜ» υλοποιείται μέσω του Ε.Π «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – Ε.Κ.Τ.) και Εθνικών πόρων. Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης του έργου είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

	Γ.2	να γνωρίζει τις αρχές που διέπουν τη δυναμική της εκπαιδευόμενης ομάδας	Δ.2	να προσαρμόζει την εκπαιδευτική του παρέμβαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εκπαιδευόμενης ομάδας	
	Γ.3	να γνωρίζει τις βασικές αρχές και προδιαγραφές της βιωματικής μάθησης	Δ.3	να διαπραγματεύεται το προτεινόμενο εκπαιδευτικό σχέδιο και τον τρόπο οργάνωσης της παρέμβασης με την εκπαιδευόμενη ομάδα	
	Γ.4	να γνωρίζει τις βασικές αρχές επικοινωνίας	Δ.4	να εφαρμόζει βιωματικές ασκήσεις στο πλαίσιο λειτουργίας της εκπαιδευόμενης ομάδας	
	Γ.5	να γνωρίζει τις οριζόντιες ικανότητες	Δ.5	να συνάπτει “εκπαιδευτικό συμβόλαιο” με τους εκπαιδευόμενους	
	Γ.6	να γνωρίζει τις βασικές κοινωνικές ικανότητες	Δ.6	να συμβάλλει στην ανάπτυξη της δυναμικής της ομάδας	
	Γ.7	να γνωρίζει τα προβλήματα και τις ανάγκες των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.	Δ.7	να συμβάλλει στην ανάπτυξη και στην αποτίμηση των βασικών κοινωνικών και των οριζόντιων ικανοτήτων σε σύνδεση με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης	

		Δ.8	να συμβάλλει στην ενεργοποίηση των μελών της εκπαιδευτικής ομάδας αξιοποιώντας τα τρία επίπεδα συναλλαγής κατά την εκπαιδευτική διεργασία (άτομο, υποομάδα, ολομέλεια)	
		Δ.9	να μπορεί να αξιοποιεί την ετερογένεια της εκπαιδευόμενης ομάδας για τον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διεργασίας	

ΕΜΑ 3
Τίτλος: Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση.

1.4.3. Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες ανά ΕΜΑ

	Γνώσεις		Δεξιότητες		Ικανότητες	
ΕΜΑ 3	Γ.1	να γνωρίζει τις ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές και τους τρόπους εφαρμογής τους, σε συνδυασμό με τις βασικές αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων	Δ.1	να επιλέγει και να εφαρμόζει τις κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές	Ι.1	να αξιοποιεί, στο πλαίσιο της υλοποίησης της εκπαιδευτικής παρέμβασης, την εμπειρία του σε συνδυασμό με τις κατάλληλες ενεργητικές εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνικές, με την ανάγκη ενθάρρυνσης του διαλόγου και της κριτικής σκέψης, με την κατάλληλη αξιοποίηση του εκπαιδευτικού χώρου και χρόνου καθώς και με τις αναγκαίες διεργασίες αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.
	Γ.2	να γνωρίζει τη σημασία καθώς και εναλλακτικές μεθόδους ανάπτυξης της κριτικής σκέψης	Δ.2	να οργανώνει και να συντονίζει την ομάδα εκπαιδευόμενων		

	Γ.3	να γνωρίζει τη σημασία και πιθανές μεθόδους ανάπτυξης της διαλογικής εκπαίδευσης	Δ.3	να πραγματοποιεί δραστηριότητες που προωθούν το διάλογο και την κριτική σκέψη	
	Γ.4	να γνωρίζει τα εποπτικά μέσα και τον εξοπλισμό εκπαίδευσης καθώς και τις δυνατότητες αξιοποίησής τους	Δ.4	να συμβάλλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων μάθησης από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους	
	Γ.5	να γνωρίζει τη σημασία καθώς και μεθόδους και τεχνικές αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης	Δ.5	να αναπτύσσει και να προσαρμόζει το εκπαιδευτικό υλικό στο περιεχόμενο της εκπαιδευτικής παρέμβασης και στις ιδιαιτερότητες της εκπαιδευόμενης ομάδας	
			Δ.6	να προσαρμόζει κατάλληλα το χώρο και το χρόνο της εκπαίδευσης	
			Δ.7	να χειρίζεται τα εποπτικά μέσα και τον λοιπό εξοπλισμό εκπαίδευσης υποστηρίζοντας τους στόχους του εκπαιδευτικού έργου	
			Δ.8	να συνεργάζεται με φορείς που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό του έργο	

		Δ.9	να συγκεντρώνει και να αποτιμά στοιχεία για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και την αυτό-αξιολόγηση	
		Δ.10	να συντάσσει εκθέσεις και αναφορές για το εκπαιδευτικό του έργο	

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
"ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

2. Ανάλυση Ενοτήτων/ Ψηφίδων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων (ΕΜΑ) σε Επί μέρους Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΕΠΜΑ)

2.1.1. Ανάλυση ΕΜΑ 1

ΕΜΑ 1		Επί μέρους Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΕΠΜΑ)			
	Κωδικός	Περιγραφή	Διά ζώσης διάρκεια σε ώρες	Εξ αποστάσεως διάρκεια σε ώρες	Συνολική διάρκεια σε ώρες
Τίτλος ΕΜΑ 1: Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία.	ΕΠΜΑ 1	Αναγνωρίζει, παρακολουθεί και συμβουλεύεται τις βασικές θεωρίες εκπαίδευσης και μάθησης των ενηλίκων ώστε να προσαρμόζει την παρέμβασή του στις προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης των ενήλικων εκπαιδευομένων.	4	20	24
	ΕΠΜΑ 2	Οργανώνει και προετοιμάζει την παρέμβασή του με βάση τις ευρωπαϊκές και εθνικές εκπαιδευτικές πολιτικές και δράσεις στα πεδία της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.	2	5	7
	ΕΠΜΑ 3	Αναγνωρίζει το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον, διερευνά, αποτυπώνει και ενσωματώνει στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας καθώς και τα προσωπικά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες του πληθυσμού στόχου.	3	10	13
	ΕΠΜΑ 4	Σχεδιάζει και οργανώνει την εκπαιδευτική διεργασία για το κάθε επιμέρους αντικείμενο μάθησης.	6	20	26
Σύνολο ωρών			**15**	**55**	**70**

2.1.2. Ανάλυση ΕΜΑ 2

ΕΜΑ 2		Επί μέρους Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΕΠΜΑ)			
	Κωδικός	Περιγραφή	Διά ζώσης διάρκεια σε ώρες	Εξ αποστάσεως διάρκεια σε ώρες	Συνολική διάρκεια σε ώρες
Τίτλος ΕΜΑ 2: Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας.	ΕΠΜΑ 1	Αναγνωρίζει τις ανάγκες της εκπαιδευόμενης ομάδας βάσει των χαρακτηριστικών του εκπαιδευτικού έργου και του αντικειμένου μάθησης, και θέτει - διαπραγματεύεται τους εκπαιδευτικούς στόχους λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης των ενηλίκων.	4	8	12
	ΕΠΜΑ 2	Γνωρίζει να αναπτύσσει τις διεργασίες και να εφαρμόζει τις βασικές αρχές δυναμικής της εκπαιδευόμενης ομάδας. Συντονίζει, συμβουλεύει (mentoring), υποστηρίζει και διευκολύνει (facilitate) τους/τις εκπαιδευόμενους/ες.	10	40	50
	ΕΠΜΑ 3	Αναπτύσσει τις βασικές και οριζόντιες / κοινωνικές ικανότητες των εκπαιδευομένων.	2	4	6
	ΕΠΜΑ 4	Διαχειρίζεται την ετερογένεια σε ομάδες εκπαιδευομένων και διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή των μελών ευπαθών κοινωνικών ομάδων.	4	8	12
Σύνολο ωρών			**20**	**60**	**80**

2.1.3 Ανάλυση ΕΜΑ 3

ΕΜΑ 3		Επί μέρους Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΕΠΜΑ)			
	Κωδικός	Περιγραφή	Διά ζώσης διάρκεια σε ώρες	Εξ αποστάσεως διάρκεια σε ώρες	Συνολική διάρκεια σε ώρες
Τίτλος ΕΜΑ 3: Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση.	ΕΠΜΑ 1	Εφαρμόζει τις βασικές μεθόδους και τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων με έμφαση σε όσες προωθούν την ενεργή συμμετοχή.	30	30	60
	ΕΠΜΑ 2	Οργανώνει και διευκολύνει τον ισότιμο / δημοκρατικό διάλογο και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη.	4	8	12
	ΕΠΜΑ 3	Γνωρίζει τις προδιαγραφές και επιμελείται τη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού, τη χρήση των εποπτικών μέσων και τη διαχείριση του χώρου.	4	10	14
	ΕΠΜΑ 4	Αξιολογεί την εκπαιδευτική του παρέμβαση (αυτο- αξιολόγηση), ανατροφοδοτεί την επαγγελματική του πρακτική και οργανώνει τη διαρκή βελτίωση και αυτο-ανάπτυξή του παρακολουθώντας τις εξελίξεις στο επιστημονικό του πεδίο και στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων.	2	12	14
Σύνολο ωρών			**40**	**60**	**100**

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	(ΕΜΑ 1 + ΕΜΑ 2 + ΕΜΑ 3)	θεωρία & πρακτική	75	175	**250**

2.2. Προσδιορισμός Εκπαιδευτικών Στόχων ανά ΕΠΜΑ

2.2.1 Προσδιορισμός Εκπαιδευτικών Στόχων ανά ΕΠΜΑ της ΕΜΑ 1

ΕΜΑ 1	**Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία**					
ΕΠΜΑ 1	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 1 Αναγνωρίζει, παρακολουθεί και συμβουλεύεται τις βασικές θεωρίες εκπαίδευσης και μάθησης των ενηλίκων ώστε να προσαρμόζει την παρέμβασή του στις	1	Αναγνωρίζει τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της εκπαίδευσης ενηλίκων και ενημερώνεται συστηματικά για τις βασικές εξελίξεις σε αυτές	Οι αρχές και το θεωρητικό πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων και η εφαρμογή τους στην πράξη.	24	20%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.
	2	Επιλέγει θεωρητική προσέγγιση / οπτική μετά από συγκριτική αξιολόγηση και την αξιοποιεί στο σχεδιασμό του εκπαιδευτικού έργου, αναλόγως των στόχων, του περιεχομένου και του πλαισίου της εκπαίδευσης.				

προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης των ενήλικων εκπαιδευομένων.	3	Ελέγχει τις θεωρητικές του επιλογές και τις ανατροφοδοτεί / τις μεταβάλλει βάσει της εμπειρίας από την εφαρμογή του εκπαιδευτικού έργου				
ΕΜΑ 1	**Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία**					
ΕΠΜΑ 2	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 2: Οργανώνει και προετοιμάζει την παρέμβασή του με βάση τις ευρωπαϊκές και εθνικές	1	Ενημερώνεται, παρακολουθεί και αξιολογεί κριτικά τους βασικούς άξονες των εθνικών πολιτικών στους τομείς της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.	Οι εκπαιδευτικές πολιτικές στα πεδία της επαγγελματικής κατάρτισης και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και οι επιδιώξεις του	7	10%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.

εκπαιδευτικές πολιτικές και δράσεις στα πεδία της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.	2	Ενημερώνεται, παρακολουθεί και αξιολογεί κριτικά τους βασικούς άξονες των ευρωπαϊκών πολιτικών στους τομείς της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.	εκπαιδευτικού φορέα.			
	3	Σχεδιάζει την εκπαιδευτική του παρέμβαση λαμβάνοντας υπόψη και προσαρμόζοντας δημιουργικά το έργο του στα κατά περίπτωση σχετικά στοιχεία των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.				
ΕΜΑ 1	**Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία**					
ΕΠΜΑ 3	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης

Τίτλος ΕΠΜΑ 3: Αναγνωρίζει το κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον, διερευνά, αποτυπώνει και ενσωματώνει στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας καθώς και τα προσωπικά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες του πληθυσμού στόχου.	1	Ενημερώνεται για τις εξελίξεις στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον, τόσο για τις όψεις αυτών που συνδέονται με τα δικά του αντικείμενα μάθησης, όσο και σε γενικότερα θέματα αποσκοπώντας στην κοινωνική ένταξη και ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού του έργου.	Η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών της οικονομίας και της κοινωνίας και η διασύνδεσή τους με την εκπαιδευτική παρέμβαση. Η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών και ενδιαφερόντων των εκπαιδευομένων και η διασύνδεση τους με την εκπαιδευτική παρέμβαση.	13	20%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.
	2	Διερευνά και εντοπίζει τις εκπαιδευτικές ανάγκες για τα αντικείμενα μάθησης με βάση τις εξελίξεις στο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον.				
	3	Ανατροφοδοτεί και αναπροσαρμόζει σε διαρκή βάση την οργάνωση του περιεχομένου των αντικειμένων μάθησης σε συνάρτηση με τις κατά περίπτωση ατομικές (προσωπικά χαρακτηριστικά, ανάγκες και ενδιαφέροντα) και κοινωνικές εκπαιδευτικές ανάγκες.				

ΕΜΑ 1	Σχεδιασμός, οργάνωση και προετοιμασία					
ΕΠΜΑ 4	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 4: Σχεδιάζει και οργανώνει την εκπαιδευτική διεργασία για το κάθε επιμέρους αντικείμενο μάθησης.	1	Θέτει το βασικό σκοπό και τους επιμέρους στόχους για το σύνολο της εκπαιδευτικής παρέμβασης και για τις επιμέρους διδακτικές ενότητες.	Ο σχεδιασμός και η οργάνωση του εκπαιδευτικού έργου: Αρχές και μέθοδοι.	26	50%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.
	2	Σχεδιάζει την εκπαιδευτική του παρέμβαση σε ενότητες και υποενότητες.				
	3	Οργανώνει την εκπαιδευτική του παρέμβαση λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές του εκπαιδευτικού έργου (διάρκεια, ωρολόγιο πρόγραμμα, κανονισμοί υλοποίησης κ.ο.κ.)				

2.2.2 Προσδιορισμός Εκπαιδευτικών Στόχων ανά ΕΠΜΑ της ΕΜΑ 2

ΕΜΑ 2	Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας					
ΕΠΜΑ 1	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 1 Αναγνωρίζει τις ανάγκες της εκπαιδευόμενης ομάδας βάσει των χαρακτηριστικών του εκπαιδευτικού έργου και του αντικειμένου μάθησης, και θέτει - διαπραγματεύεται τους εκπαιδευτικούς στόχους λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης των ενηλίκων.	1	Διερευνά, αποτυπώνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εκπαιδευόμενης ομάδας και προσαρμόζει αντιστοίχως την παρέμβασή του.	Η διερεύνηση, αναγνώριση και διαπραγμάτευση των εκπαιδευτικών αναγκών και ενδιαφερόντων μέσα στη διδακτική αίθουσα. Η προσαρμογή της εκπαιδευτικής παρέμβασης στις προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης των ενηλίκων.	12	20%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.
	2	Παρουσιάζει και διαπραγματεύεται τον βασικό σκοπό και τους επιμέρους στόχους.				
	3	Παρουσιάζει το προτεινόμενο εκπαιδευτικό σχέδιο, τον τρόπο οργάνωσης και το περιεχόμενο της παρέμβασής του στην εκπαιδευόμενη ομάδα.				

	4	Προωθεί την ενεργό συμμετοχή και ενθαρρύνει τη διατύπωση προτάσεων από τα μέλη της εκπαιδευόμενης ομάδας, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.				

ΕΜΑ 2	**Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας**					
ΕΠΜΑ 2	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 2 Γνωρίζει να αναπτύσσει τις διεργασίες και να εφαρμόζει τις βασικές αρχές δυναμικής της εκπαιδευόμενης ομάδας. Συντονίζει, συμβουλεύει	1	Αξιοποιεί τα τρία επίπεδα συναλλαγής κατά την εκπαιδευτική διεργασία (άτομο, υποομάδα, ολομέλεια).	Η δυναμική και ο συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας.	50	50%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.
	2	Προετοιμάζει και εντάσσει βιωματικές ασκήσεις σε συνάρτηση με το περιεχόμενο της παρέμβασης.				

(mentoring), υποστηρίζει και διευκολύνει (facilitate) τους/τις εκπαιδευόμενους/ες.	3	Υποστηρίζει την ανάπτυξη των εκπαιδευομένων διασυνδέοντας την παρέμβαση με το ευρύτερο κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο.				
ΕΜΑ 2	**Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας**					
ΕΠΜΑ 3	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 3 Αναπτύσσει τις βασικές και οριζόντιες / κοινωνικές ικανότητες	1	Επιλέγει τις βασικές και τις οριζόντιες/κοινωνικές ικανότητες που συνδέονται με το περιεχόμενο της παρέμβασης	Η ανάπτυξη των βασικών και των οριζόντιων / κοινωνικών ικανοτήτων	6	10%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.

των εκπαιδευομένων.	2	Ενθέτει στην παρέμβαση δραστηριότητες κατάλληλες για την ανάπτυξη και ενδυνάμωση συγκεκριμένων βασικών και οριζόντιων/κοινωνικών ικανοτήτων.	στο πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων			
	3	Αποτιμά το βαθμό ανάπτυξης αυτών των ικανοτήτων.				
ΕΜΑ 2	**Διαπραγμάτευση των αναγκών και συντονισμός της εκπαιδευόμενης ομάδας**					
ΕΠΜΑ 4	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης

Τίτλος ΕΠΜΑ 4 Διαχειρίζεται την ετερογένεια σε ομάδες εκπαιδευομένων και διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή των μελών ευπαθών κοινωνικών ομάδων.	1	Αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των μελών ευπαθών κοινωνικών ομάδων	Η διαχείριση της ετερογένειας των εκπαιδευομένων, η αξιοποίησή της για τον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διεργασίας και η ισότιμη συμμετοχή των μελών ευπαθών κοινωνικών ομάδων.	12	20%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή γραπτής εξέτασης.
	2	Αναπτύσσει το περιεχόμενο της παρέμβασης λαμβάνοντας υπόψη την ετερογένεια στις ομάδες εκπαιδευομένων				
	3	Διαμορφώνει τις συνθήκες ισότιμης συμμετοχής όλων των μελών της εκπαιδευόμενης ομάδας				

2.2.3. Προσδιορισμός Εκπαιδευτικών Στόχων ανά ΕΠΜΑ της ΕΜΑ 3

ΕΜΑ 3	**Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση**					
ΕΠΜΑ 1	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης

Τίτλος ΕΠΜΑ 1 Εφαρμόζει τις βασικές μεθόδους και τεχνικές εκπαίδευσης ενηλίκων με έμφαση σε όσες προωθούν την ενεργή συμμετοχή.	1	Επιλέγει τις εκπαιδευτικές τεχνικές που προωθούν την ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευομένων, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά τους και το περιεχόμενο της παρέμβασης.	Η εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνικών.	60	50%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή α) μικροδιδασκαλίας, η οποία συνοδεύεται από κείμενο 4-5 σελίδων που περιέχει το σκεπτικό της και τον σχεδιασμό της, β) προφορικής υποστήριξής της, γ) γραπτής εξέτασης.
	2	Εφαρμόζει τις εκπαιδευτικές τεχνικές λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές τους προδιαγραφές και τα βήματα εφαρμογής.				
	3	Προωθεί την αυτομόρφωση και την ανάπτυξη ικανοτήτων μάθησης στους εκπαιδευόμενους (learn how to learn).				
ΕΜΑ 3	**Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση**					

ΕΠΜΑ 2	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 2 Οργανώνει και διευκολύνει τον ισότιμο / δημοκρατικό διάλογο και ενθαρρύνει την κριτική σκέψη.	1	Συνεργάζεται με τους εκπαιδευόμενους και προωθεί την ενεργό συμμετοχή τους σε όλα τα βήματα της παρέμβασης.	Η ενθάρρυνση και διευκόλυνση του διαλόγου και της κριτικής σκέψης στην εκπαίδευση ενηλίκων.	12	10%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή α) μικροδιδασκαλίας, η οποία συνοδεύεται από κείμενο 4-5 σελίδων που περιέχει το σκεπτικό της και τον σχεδιασμό της, β) προφορικής υποστήριξής της, γ) γραπτής εξέτασης.
	2	Οργανώνει την παρέμβαση αξιοποιώντας διαλογικές μεθόδους ώστε να εξασφαλίζεται η κατά το δυνατόν ισότιμη πρόσβαση όλων των εκπαιδευομένων και να αναδεικνύεται ο σεβασμός στις διαφορετικές απόψεις .				

	3	Ενθέτει στην παρέμβαση δραστηριότητες που ενθαρρύνουν και προωθούν την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.				
ΕΜΑ 3	**Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση**					
ΕΠΜΑ 3	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 3 Γνωρίζει τις προδιαγραφές και επιμελείται τη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού,	1	Αναπτύσσει και προσαρμόζει το εκπαιδευτικό υλικό.	Η διαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού, η χρήση των εποπτικών μέσων και η διαχείριση του χώρου.	14	20%	Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή α) μικροδιδασκαλίας, η οποία συνοδεύεται από κείμενο 4-5 σελίδων που περιέχει το σκεπτικό της και τον σχεδιασμό της, β) προφορικής
	2	Αξιοποιεί και προσαρμόζει τον χώρο της εκπαίδευσης κατά τρόπο ώστε να εξυπηρετείται η στοχοθεσία της παρέμβασης.				

τη χρήση των εποπτικών μέσων και τη διαχείριση του χώρου.	3	Χειρίζεται τα εποπτικά μέσα και τα αξιοποιεί σε συνάρτηση με το περιεχόμενο και τους στόχους της παρέμβασης.				υποστήριξής της, γ) γραπτής εξέτασης.
ΕΜΑ 3	**Εφαρμογή εκπαιδευτικών μεθόδων / τεχνικών και αυτο-αξιολόγηση**					
ΕΠΜΑ 4	α/α	Εκπαιδευτικοί Στόχοι	Υποσπόνδυλος	Διάρκεια σε ώρες	Σχετική βαρύτητα	Διαδικασία Αξιολόγησης
Τίτλος ΕΠΜΑ 4 Αξιολογεί την	1	Διαμορφώνει και χρησιμοποιεί εργαλεία για την αυτό-αξιολόγηση της παρέμβασης.	Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, η			Η εξεταστική δοκιμασία στον σπόνδυλο αυτό έχει μορφή α)

εκπαιδευτική του παρέμβαση (αυτο-αξιολόγηση), ανατροφοδοτεί την επαγγελματική του πρακτική και οργανώνει τη διαρκή βελτίωση και αυτο-ανάπτυξή του παρακολουθώντας τις εξελίξεις στο επιστημονικό του πεδίο και στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων.	2	Συντάσσει εκθέσεις και αναφορές προς το φορέα υλοποίησης του προγράμματος	αυτο-αξιολόγηση και η συνεχής βελτίωση του εκπαιδευτή ενηλίκων.	14	20%	μικροδιδασκαλίας, η οποία συνοδεύεται από κείμενο 4-5 σελίδων που περιέχει το σκεπτικό της και τον σχεδιασμό της, β) προφορικής υποστήριξής της, γ) γραπτής εξέτασης.
	3	Οργανώνει, καταγράφει και αξιοποιεί τα στοιχεία της αυτό-αξιολόγησης για τη βελτίωση της πρακτικής του.				
	4	Συνεργάζεται με φορείς, δίκτυα εκπαιδευτών ενηλίκων με επαγγελματικούς φορείς και παρακολουθεί τις επιστημονικές και επαγγελματικές εξελίξεις στο πεδίο της εκπαίδευση ενηλίκων.				

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

3. Ενδεικτικές Προδιαγραφές Πλαισίου Προγράμματος

Προϋποθέσεις παρακολούθησης εκπαιδευτικού προγράμματος	Οι προς εκπαίδευση εκπαιδευτές ενηλίκων πρέπει να είναι απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ώστε να γνωρίζουν: • Ελληνική γλώσσα (ανάγνωση, γραφή και κατανόηση) • Στοιχειώδη Μαθηματικά • Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και διαδίκτυο • Γνώση υλικού και λογισμικού για επεξεργασία κειμένου, διαχείριση φύλλων εργασίας και δημιουργία εκπαιδευτικών παρουσιάσεων • Γνώσεις πλοήγησης στο διαδίκτυο για αναζήτηση, αξιολόγηση και διδακτική αξιοποίηση πληροφοριών Καθώς το προσόν του εκπαιδευτή είναι οριζόντια δεξιότητα, δεν απαιτούνται περαιτέρω βασικές γνώσεις.

περιοχές κατάρτισης του πλαισίου προγράμματος για το σύνολο του προσόντος	• Το πεδίο και οι μορφές της εκπαίδευσης ενηλίκων, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι ανάγκες των ενηλίκων εκπαιδευομένων • Βασικές θεωρίες για τη μάθηση των ενηλίκων: κριτική παιδαγωγική, ανδραγωγική, μετασχηματίζουσα μάθηση • Ιστορική εξέλιξη και κοινωνικός ρόλος της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα, κοινωνικο-οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον • Βασικοί άξονες εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών, νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο για τη διά βίου μάθηση • Αρχές, στάδια και μέθοδοι σχεδιασμού εκπαιδευτικής παρέμβασης, αξιοποίηση του πλαισίου και των φάσεων της εκπαιδευτικής διεργασίας • Εκπαιδευτικές μέθοδοι και τεχνικές, μέθοδοι ανάπτυξης κριτικής σκέψης • Διερεύνηση και διαπραγμάτευση εκπαιδευτικών αναγκών στο επίπεδο της ομάδας • Λειτουργία και δυναμική της εκπαιδευόμενης ομάδας • Αρχές εκπαίδευσης / μάθησης ενηλίκων, αρχές επικοινωνίας, αρχές βιωματικής μάθησης, διαλογικής εκπαίδευσης και αρχές συμβουλευτικής και υποστήριξης της εκπαιδευόμενης ομάδας • Τυπολογία και περιεχόμενο των οριζόντιων και κοινωνικών ικανοτήτων • Βασικά χαρακτηριστικά των επιμέρους ομάδων –στόχων, έμφυλη διάσταση της εκπαίδευσης ενηλίκων και χαρακτηριστικά ευπαθών κοινωνικών ομάδων • Τύποι και μορφές εκπαιδευτικού υλικού, προδιαγραφές και λειτουργία εποπτικών μέσων και διευθέτησης του εκπαιδευτικού χώρου • Τεχνικές και εργαλεία αυτό-αξιολόγησης του εκπαιδευτή

Προσόντα εκπαιδευτών	Οι εκπαιδευτές εκπαιδευτών ενηλίκων ανήκουν σε δύο κατηγορίες: • Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι πιστοποιημένοι από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. εκπαιδευτές εκπαιδευτών, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν το 2003, εκπαίδευσαν τους εκπαιδευτές που ανήκαν στο β' μητρώο του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. στην πρώτη φάση πιστοποίησης εκπαιδευτών και οι οποίοι, μετά το πέρας της πενταετίας από την πιστοποίησή τους, την ανανέωσαν αποδεικνύοντας ότι από την αρχική πιστοποίησή τους έχουν διδακτική εμπειρία τουλάχιστον 250 ωρών. • Εκπαιδευτές εκπαιδευτών ενηλίκων μπορούν να είναι και άτομα πέρα από τους ήδη πιστοποιημένους εκπαιδευτές εκπαιδευτών από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ., με την προϋπόθεση ότι έχουν τυπικά και ουσιαστικά προσόντα πάνω στο αντικείμενο της διά βίου μάθησης, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης ή της εκπαίδευσης ενηλίκων (μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος), επιστημονικό έργο στην εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων και με αποδεδειγμένη εμπειρία στην εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων, τουλάχιστον 50 ωρών διά ζώσης.

Προσδιορισμός των κατάλληλων εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων	Η εκπαίδευση πρέπει να ακολουθεί την μεθοδολογία της εκπαίδευσης ενηλίκων. Είναι ως εκ τούτου συμμετοχική, προσωποκεντρική, συνεργατική και βιωματική. Χρειάζεται να αντλεί από τις εμπειρίες των εκπαιδευομένων και να εντάσσει τη θεωρία σε πραγματικές καταστάσεις. Συνδυάζει θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Χρησιμοποιείται συνδυασμός συμμετοχικών τεχνικών διερεύνησης, επίδειξης και εφαρμογής: π.χ. Καταιγισμός ιδεών, ομάδες εργασίας, μελέτη περίπτωσης, εμπλουτισμένη εισήγηση, συζήτηση, προσομοίωση, παιχνίδι ρόλων, πρακτική άσκηση, μελέτη περίπτωσης κ.α. Απαιτούνται όλα τα εκπαιδευτικά μέσα ώστε η εκπαίδευση εκπαιδευτών να είναι υψηλού επιπέδου π.χ. πίνακας, υπολογιστής με προβολέα, χαρτοπίνακας με χαρτί σεμιναρίου κ.α.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

4. Ενδεικτική Βιβλιογραφία ανά Υποσπόνδυλο

Το υλικό, έντυπο και ηλεκτρονικό, επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να είναι αυτό-κατευθυνόμενοι στη μάθησή τους. Είναι διαδραστικό και περιλαμβάνει δραστηριότητες μέσω των οποίων οι εκπαιδευόμενοι διερευνούν την πρότερη γνώση τους, εφαρμόζουν την αποκτηθείσα γνώση και αυτό-αξιολογούνται. Οι δραστηριότητες εστιάζουν σε πρακτικά ζητήματα του επαγγέλματος και επιτρέπουν τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευομένων. Το υλικό σέβεται τους διαφορετικούς προτιμώμενους μαθησιακούς τρόπους των εκπαιδευομένων και επιτρέπει η μάθηση να λαμβάνει χώρα στο δικό τους χρόνο και ρυθμό. Τέλος, δεν παραβλέπει τη θεωρία μέσω της οποίας οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν κριτική ματιά στα πρακτικά ζητήματα του επαγγέλματος.

		Τίτλος περιεχόμενου	Έκταση
Υποσπόνδυλος 1.1	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Κουλαουζίδης, Γ. (2011). Πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Τεύχος Α΄. Θεωρητικό μέρος. Αθήνα: ΕΚΔΔΑ.	76 σελίδες

Υποσπόνδυλος 1.2	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Καραλής, Θ. (2003). Κεφάλαιο 1: Κοινωνικο-οικονομικές και πολιτισμικές διαστάσεις της εκπαίδευσης ενηλίκων. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος Ι. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	36 σελίδες
		Παπαγεωργίου, Η. (2011). Κεφάλαιο 2: Το πεδίο της Δια Βίου Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εργαζομένων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας / ΓΣΕΕ.	15 σελίδες
		Αιτιολογική έκθεση του νόμου 3879/2010	11 σελίδες
		CEDEFOP. (2011). Ενημερωτικό Σημείωμα: Διαμορφώνοντας τη διά βίου μάθηση: η αξιοποίηση των κοινών ευρωπαϊκών εργαλείων και αρχών. Θεσσαλονίκη: CEDEFOP.	4 σελίδες
		Φωτόπουλος, Ν. & Γούλας, Χ. (2010). Η πιστοποίηση και αναγνώριση προσόντων στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής. Στο Καραλής, Θ. (επιμ.). Δια Βίου Μάθηση και Πιστοποίηση. Αθήνα: ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.	17 σελίδες

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

	Προαιρετικό εκπαιδευτικό υλικό	Αιτιολογική έκθεση του νόμου 3369/2005	5 σελίδες
		Συμπληρωματικό κείμενο σύγκρισης νόμων 3369/2005 και 3879/2010	5 σελίδες
Υποσπόνδυλος 1.3	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Καραλής, Θ. (2003). Κεφάλαιο 9: Ο ρόλος του εκπαιδευτή στη σύνδεση της κατάρτισης με την απασχόληση. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	20 σελίδες
	Προαιρετικό εκπαιδευτικό υλικό	CEDEFOP. (2011). Ενημερωτικό Σημείωμα: Τι να περιμένουμε όσον αφορά τις δεξιότητες στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας; Θεσσαλονίκη: CEDEFOP.	4 σελίδες
Υποσπόνδυλος 1.4	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Καραλής, Θ. (2011). Η έννοια της εκπαιδευτικής ανάγκης & Η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών (ενότητες 3.2 και 3.3). Στο Κεφάλαιο 3: Σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εργαζομένων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας / ΓΣΕΕ.	11 σελίδες

		Τσιμπουκλή, Α & Φίλλιπς, Ν. (2010). Διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των ενηλίκων εκπαιδευόμενων (ενότητα 1.1.4). Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.	4 σελίδες
Υποσπόνδυλος 1.5	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Γιαννακοπούλου Ε. (2003). Κεφάλαιο 7: Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	29 σελίδες
	Εναλλακτικό εκπαιδευτικό υλικό	Τσιμπουκλή, Α & Φίλλιπς, Ν. (2010). Σχεδιασμός Διδακτικής Ενότητας (κεφάλαια 3.1 & 3.2). Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.	23 σελίδες

Υποσπόνδυλος 2.1	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Κόκκος, Α. (2003). Κεφάλαιο 4: Η εναρκτήρια συνάντηση. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος Ι. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	39 σελίδες

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

	Εναλλακτικό εκπαιδευτικό υλικό	Τσιμπουκλή, Α & Φίλλιπς, Ν. (2010). Η εναρκτήρια συνάντηση (κεφάλαιο 2.2). Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.	17 σελίδες
Υποσπόνδυλος 2.2	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Κόκκος, Α. (2003). Κεφάλαιο 3: Χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος Ι. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	30 σελίδες
Υποσπόνδυλος 2.3	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Πολέμη-Τοδούλου, Μ. (2003). Κεφάλαιο 10: Αξιοποίηση της διεργασίας της ομάδας στην εκπαίδευση ενηλίκων. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	119 σελίδες
Υποσπόνδυλος 2.4	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2007). *Οι Βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση - ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς*. Διαθέσιμο στον ιστοτόπο: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/ll-learning/keycomp_el.pdf (ανάκτηση στις 20/2/2012)	16 σελίδες

		CEDEFOP (2011). *Στα νέα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, κάθε εκπαιδευόμενος μετράει*. Ενημερωτικό σημείωμα. Διαθέσιμο στον ιστοτόπο: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/9060_el.pdf (ανάκτηση στις 20/2/2012)	4 σελίδες
Υποσπόνδυλος 2.5	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Θέμελη, Ο. (2010). Επιμόρφωση Εκπαιδευτών & Στελεχών για Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες. Εκπαιδευτικό υλικό (κεφάλαια 2 & 3). Αθήνα: Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.	45 σελίδες
	Κείμενα για μελέτη κατά περίπτωση (ανάλογα με το	Μπαμπανέλου, Δ. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για τους παλιννοστούντες-μετανάστες-πρόσφυγες.* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	16 σελίδες
		Παπανδρέου, Π. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για ενηλίκους με ιστορικό κατάχρησης ψυχοτρόπων ουσιών.* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	16 σελίδες

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

	ενδιαφέρον του κάθε εκπαιδευτή)	Πολίτου, Ε. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για τους τσιγγάνους.* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	22 σελίδες
		Γκασούκα, Μ. & Δημητρούλη Π. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για τους φυλακισμένους και αποφυλακισμένους.* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	14 σελίδες
		Μόσχος, Γ. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για νέους που αποχωρούν πρόωρα από την εκπαίδευση.* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	20 σελίδες
		Οικονόμου, Μ. & Σταυρακοπούλου, Α. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ).* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	21 σελίδες
		Μάγος, Κ. (2003). *Εκπαιδευτικές τεχνικές για εκπαιδευόμενους από θρησκευτικές και πολιτισμικές μειονότητες.* Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	17 σελίδες

Υποσπόνδυλος 3.1	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Κόκκος, Α. (2003). Κεφάλαιο 5: Εκπαιδευτικές τεχνικές. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος Ι. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	45 σελίδες
	Κείμενα για μελέτη κατά	Κουλαουζίδης, Γ. (2003) Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «αγροτικά». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	18 σελίδες
		Κοσιώνη, Α. (2003). Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «υγεία-πρόνοια». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	14 σελίδες
		Κουτούζης, Μ (2003). Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «οικονομία - διοίκηση». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	20 σελίδες
		Λιντζέρης, Π. (2003). Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «επαγγέλματα τεχνικά & μεταφορών». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	18 σελίδες

	περίπτωση (ανάλογα με το ενδιαφέρον του κάθε εκπαιδευτή)	Λιοναράκης, Α. (2003). Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «μέσα μαζικής ενημέρωσης». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	8 σελίδες
		Γκιόσος, Γ. (2003) Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «αθλητισμός». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	10 σελίδες
		Τσάρτας, Π. (2003) Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «τουρισμός». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	18 σελίδες
		Κουλαουζίδης, Γ. (2003) Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «περιβάλλον». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	18 σελίδες
		Κουτσονίκος, Γ. (2003) Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «πληροφορική». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	33 σελίδες

		Μαυρογιώργος, Γ. (2003) Εκπαιδευτικές τεχνικές στο θεματικό πεδίο «παιδαγωγικά επαγγέλματα». Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	11 σελίδες
Υποσπόνδυλος 3.2	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Πολέμη-Τοδούλου, Μ. (2003). Κεφάλαιο 10: Αξιοποίηση της διεργασίας της ομάδας στην εκπαίδευση ενηλίκων. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ (*ειδικότερα οι ενότητες 5, 7 & 9*).	20 σελίδες
Υποσπόνδυλος 3.3	Βασικό εκπαιδευτικό υλικό	Βαλάκας, Γ. (2003). Κεφάλαιο 6: Εκπαιδευτικά μέσα και εκπαιδευτικός χώρος. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	44 σελίδες
	Εναλλακτικό εκπαιδευτικό υλικό	Τσιμπουκλή, Α & Φίλλιπς, Ν. (2010). Εποπτικά μέσα και εκπαιδευτικός χώρος (κεφάλαιο 3.4). Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.	27 σελίδες
Υποσπόνδυλος	Βασικό	Μαυρογιώργος, Γ. (2003). Κεφάλαιο 11: Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.	34 σελίδες

3.4	εκπαιδευτικό υλικό	Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	
		Μαυρογιώργος, Γ. (2003). Κεφάλαιο 12:. Ο ρόλος του νέου εκπαιδευτή ενηλίκων. Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών ΣΕΚ. Τόμος ΙΙΙ. Αθήνα: ΕΚΕΠΙΣ.	18 σελίδες
		Τσιμπουκλή, Α & Φίλλιπς, Ν. (2010). Η σημασία της διαρκούς αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτή και του εκπαιδευτικού έργου (κεφάλαιο 4.5). Εκπαιδευτικό Υλικό Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.	9 σελίδες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

Τεκμηρίωση της Εκπαιδευτικής Επάρκειας της Εκπαίδευσης Ενηλίκων ως Οριζόντια Επαγγελματική Ικανότητα

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 110998 (8/05/06), «το επάγγελμα του εκπαιδευτή ενηλίκων διατρέχει οριζόντια το σύνολο των επαγγελματικών ειδικοτήτων, δυνάμει σε κάθε επάγγελμα μπορεί να αποκτήσει κάποιος το προσόν του εκπαιδευτή». Επιπλέον, ο εκπαιδευτής ενηλίκων διά βίου μάθησης, σύμφωνα με τον Ν3879/2010 απασχολείται σε διαφορετικά συστήματα εκπαίδευσης, τόσο στην επαγγελματική κατάρτιση (αρχική και συνεχιζόμενη) όσο και στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων.

Όπως επισημάνθηκε και στη μελέτη-εμπειρογνωμοσύνη του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. «Ενιαίο Σύστημα Πιστοποίησης Εκπαιδευτικής Επάρκειας Εκπαιδευτών Ενηλίκων στο πεδίο της Διά Βίου Μάθησης» του 2010, η «επαγγελματικοποίηση» των εκπαιδευτών ενηλίκων είναι πανευρωπαϊκά συνυφασμένη με την κατοχή και την επιτυχή άσκηση ενός σώματος «οριζόντιων» ικανοτήτων. Ως εκ τούτου, η μελέτη αποφαίνεται ότι ο εκπαιδευτής επιτελεί μια οριζόντια επαγγελματική δραστηριότητα. Πιο συγκεκριμένα, η έκθεση για τις κύριες δεξιότητες των εκπαιδευτών ενηλίκων, που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναλύει τις οριζόντιες ικανότητες που πρέπει να κατέχει ο κάθε εκπαιδευτής ενηλίκων. Αυτές είναι:

- η ικανότητα αναστοχασμού πάνω στην πρακτική, τη μάθηση και την προσωπική ανάπτυξη του ίδιου του εκπαιδευτή

- η διαπροσωπική ικανότητα επικοινωνίας και συνεργασίας με ενήλικους εκπαιδευόμενους, με συναδέλφους και φορείς διά βίου εκπαίδευσης
- η ικανότητα ανάληψης ευθύνης για το θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λαμβάνει χώρα η διά βίου μάθηση και για την προώθηση των ενηλίκων μέσα σε αυτό το πλαίσιο
- η ικανότητα διδακτικής εφαρμογής ενός αντικειμένου και η ικανότητα χρήσης των διαθέσιμων εκπαιδευτικών πηγών
- η ικανότητα αξιοποίησης και κριτικής αξιολόγησης των διαφορετικών μεθόδων, τύπων μάθησης και εκπαιδευτικών τεχνικών σε συνεργασία με τους ενήλικες εκπαιδευόμενους, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των νέων τεχνολογιών
- η ικανότητα ενδυνάμωσης και κινητοποίησης ενήλικων εκπαιδευόμενων, ώστε να κατακτήσουν τους μαθησιακούς στόχους αλλά και με απώτερο στόχο την εξέλιξη τους σε αυτόνομους διά βίου εκπαιδευόμενους
- η ικανότητα διαχείρισης της δυναμικής και της ετερογένειας της ομάδας, η ικανότητα ανταπόκρισης στις μαθησιακές ανάγκες, τα κίνητρα και την προηγούμενη εμπειρία των ενήλικων εκπαιδευομένων.

Ως εκ τούτου, ο εκπαιδευτής ενηλίκων χρειάζεται να πιστοποιείται στο σύνολο των απαιτήσεων του Επαγγελματικού Περιγράμματος και άρα στο σύνολο των σπονδύλων που απαρτίζουν το πλαίσιο προγράμματος για το προσόν αυτό.

Βιβλιογραφία

Buiskool, B.J., Broek, S.D., van Lakerveld, J.A., Zarifis, G.K. & Osborne, M. (2010*) Key competences for adult learning professionals: Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals*, Research voor Beleid: Zoetermeer

Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. (2010) *Μελέτη-Εμπειρογνωμοσύνη: Ενιαίο Σύστημα Πιστοποίησης Εκπαιδευτικής Επάρκειας Εκπαιδευτών Ενηλίκων στο πεδίο της Διά Βίου Μάθησης,* Αθήνα: Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Ελληνική Δημοκρατία (2006) «Κοινή Υπουργική Απόφαση: Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» στην *Εφημερίδα της Κυβέρνησης,* Αριθμ. οικ. 110998/ΦΕΚ Β' 566/Β 8-5-2006, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

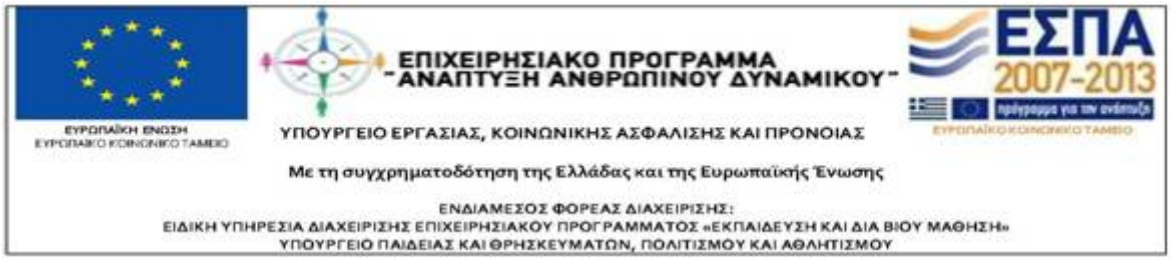

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β’

Μεθοδολογία Μετατροπής του Επικαιροποιημένου Επαγγελματικού Περιγράμματος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων σε Πλαίσιο Προγράμματος: Τεκμηρίωση Μεθοδολογίας και Σύνδεση Επαγγελματικού Περιγράμματος με το Πλαίσιο Προγράμματος

Η έννοια του Πλαισίου Προγράμματος

Το Πλαίσιο Προγράμματος είναι ένα εργαλείο σχεδιασμού μαθησιακών δραστηριοτήτων με διττή ουσία. Από τη μια είναι ένα έγγραφο που θέτει το πλαίσιο απόκτησης μαθησιακών εμπειριών και πάνω στο οποίο βασίζεται η ανάπτυξη μαθησιακών προγραμμάτων. Ταυτόχρονα, είναι ένα «συμβόλαιο» μεταξύ κοινωνίας, κράτους και επαγγελματιών της εκπαίδευσης (Braslavsky στο Cedefop, 2010: 16). Ως εκ τούτου, η ομάδα έργου ανάπτυξης του Πλαισίου Προγράμματος του Εκπαιδευτή Διά Βίου Μάθησης, αντιλαμβάνεται το Πλαίσιο Προγράμματος ως ένα κείμενο κανονιστικού χαρακτήρα, το οποίο περιλαμβάνει πέρα από την επαγγελματική και την τεχνική διάσταση, μια πολιτική / θεσμική διάσταση. Σκοπός της ομάδας έργου του Πλαισίου Προγράμματος του Εκπαιδευτή Διά Βίου Μάθησης, λοιπόν, υπήρξε ο καθορισμός των προδιαγραφών των μαθησιακών προγραμμάτων εκπαίδευσης εκπαιδευτών σε ένα εθνικό πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφο 3 του Νόμου 3879/2010 «Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις». Σε αυτό το σημείο επισημαίνεται ότι, σε αντίθεση με την ευρύτητα του Πλαισίου Προγράμματος, τα «μαθησιακά προγράμματα» είναι σχεδιασμοί μαθησιακών εμπειριών σε συγκεκριμένα πλαίσια.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΕΣΠΑ 2007-2013
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Μεθοδολογία του Πλαισίου Προγράμματος

Η δομή του Πλαισίου Προγράμματος είναι σπονδυλωτή. Για την επίτευξη της σπονδυλοποίησης, η μαθησιακή εμπειρία χωρίζεται σε Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Με άλλα λόγια, οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που, σύμφωνα με το Επαγγελματικό Περίγραμμα, απαιτούνται για το επαγγελματικό προσόν χτίζονται σε μαθησιακά αποτελέσματα, και αυτά με τη σειρά τους αποτελούν δεσμίδες μαθησιακών αποτελεσμάτων, οι οποίες ονομάζονται Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων ή αλλιώς Ψηφίδες. Οι Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων πιστοποιούνται ξεχωριστά, ώστε να αυξάνονται οι δυνατότητες ανταπόκρισης των μαθησιακών προγραμμάτων που προκύπτουν από το Πλαίσιο Προγράμματος στις εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων και ώστε να παρέχεται στους μανθάνοντες αυτονομία να ακολουθήσουν τις επιθυμητές από αυτούς διαδρομές μάθησης.

Ως εκ τούτου, η μεθοδολογία του Πλαισίου Προγράμματος επικεντρώνεται στο άτομο. Δηλαδή, βασίζεται στην επικύρωση των απαιτούμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων για την κατάκτηση του επαγγελματικού προσόντος. Τα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία προκύπτουν από το Επαγγελματικό Περίγραμμα, απεικονίζονται σε ενότητες / ψηφίδες, οι οποίες προσδιορίζουν το περιεχόμενο των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του επαγγελματικού προσόντος (ποιοτική διάσταση) και την αξία των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που αποτυπώνεται με βαρύτητα και πιστωτικές μονάδες (ποσοτική διάσταση). Με αυτό τον τρόπο η υιοθέτηση της μεθοδολογίας αυτής επιδιώκει να βοηθήσει τα άτομα να αξιοποιήσουν πλήρως τα μαθησιακά αποτελέσματα, σε μια εποχή κινητικότητας, ανεξάρτητα από το αν το πλαίσιο μάθησης είναι τυπικό, μη τυπικό ή άτυπο. Το Πλαίσιο Προγράμματος επιτρέπει, λοιπόν, την επικύρωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ένα επαγγελματικό προσόν και οι οποίες μπορούν να αποκτηθούν στην διάρκεια μιας μαθησιακής διαδικασίας. Ως ακολούθως, η σπονδυλωτή δομή του Πλαισίου Προγράμματος, σε συνάρτηση με την έδρασή του στα μαθησιακά αποτελέσματα, είναι ένα σύστημα που προωθεί την κινητικότητα, τη μετάβαση μεταξύ μαθησιακών διαδρομών και τη διά βίου μάθηση (Cedefop, 2010).

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι, το Πλαίσιο Προγράμματος για τον Εκπαιδευτή Διά Βίου Μάθησης ανήκει στο μοντέλο ανάπτυξης Πλαισίου Προγράμματος και πιστοποίησης Επαγγελματικού Περιγράμματος της «ενδιάμεσης σπονδυλοποίησης». Στόχος αυτού του μοντέλου καθιστά ο συνδυασμός μιας ολιστικής προσέγγισης με την ευελιξία των μορφών διά βίου μάθησης. Το επαγγελματικό προσόν αναγνωρίζεται και πιστοποιείται με την θετική αξιολόγηση ενός συνόλου Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις Κύριες Επαγγελματικές λειτουργίες του Επαγγελματικού Περιγράμματος και οι οποίες μέσω του Πλαισίου Προγράμματος μεταφράζονται σε Σπονδύλους. Επιπλέον, το Πλαίσιο Προγράμματος σύμφωνα με αυτό το μοντέλο θέτει και προδιαγραφές ανάπτυξης προγραμμάτων εκπαίδευσης. Αυτή η μέθοδος μετατροπής του Επαγγελματικού Περιγράμματος σε Πλαίσιο Προγράμματος διασφαλίζει την πληρότητα του προσόντος ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει την ευελιξία στην ανάπτυξη και εφαρμογή σπονδυλωτών μαθησιακών προγραμμάτων (Ε.ΚΕ.ΠΙΣ, 2011). Δεν επιλέγονται, ως εκ τούτου οι μέθοδοι της ακραίας σπονδυλοποίησης και της απόρριψης της ανάπτυξης σπονδυλωτών προγραμμάτων, οι οποίες εντοπίζονται σε Ευρωπαϊκές χώρες με διαφορετικά συστήματα κατάρτισης και με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές παραδόσεις.

Σύνδεση του Πλαισίου Προγράμματος με το Επαγγελματικό Περίγραμμα

Όπως διαφαίνεται και από τα παραπάνω, το Πλαίσιο Προγράμματος Εκπαιδευτών Διά Βίου Μάθησης βασίζεται στη δομή και το περιεχόμενο του αντίστοιχου Επαγγελματικού Περιγράμματος. Η μετατροπή του Επαγγελματικού Περιγράμματος σε Πλαίσιο Προγράμματος με τη μορφή σπονδύλων προϋποθέτει τη σύνθεση του γνωστικού αντικειμένου μέσω Ψηφίδων / Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιείται ο καθορισμός των Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων, οι οποίες αποτελούν μια δέσμη συνεκτικών μαθησιακών στόχων. Αυτοί οι μαθησιακοί στόχοι, που στο Πλαίσιο Προγράμματος ορίζονται ως Επιμέρους Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων, προκύπτουν μέσω της ποιοτικής ανάλυσης των Επιμέρους Επαγγελματικών Λειτουργιών που αποτυπώνονται στο Επαγγελματικό Περίγραμμα και παρέχουν πληροφορίες για τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να αποκτηθούν μέσω μαθησιακών δραστηριοτήτων που θα βασιστούν στο Πλαίσιο Προγράμματος. Με αυτή τη μεθοδολογία διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις για τον καθορισμό των Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων σύμφωνα με την Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου του 2009, οι οποίες καθορίζονται ως:

- ο ευκρινής και κατανοητός χαρακτήρας των Ενοτήτων
- η συνοχή του τρόπου οργάνωσής τους
- η δυνατότητα για ξεχωριστή αξιολόγηση και πιστοποίηση

Πιο αναλυτικά, το δομικό στοιχείο του Επαγγελματικού Περιγράμματος, το οποίο είναι η Κύρια Επαγγελματική Λειτουργία του προσόντος αντιστοιχεί στο δομικό στοιχείο του Πλαισίου Προγράμματος, που όπως εξηγήθηκε παραπάνω είναι η Ενότητα Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Αντίστοιχα, οι Επιμέρους Επαγγελματικές Λειτουργίες της κάθε Κύριας Επαγγελματικής Λειτουργίας εκφράζονται στο Πλαίσιο Προγράμματος ως

Επιμέρους Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που στο Επαγγελματικό Περίγραμμα του Εκπαιδευτή Διά Βίου Μάθησης διατυπώνονται στο επίπεδο των Επιμέρους Επαγγελματικών, στο Πλαίσιο Προγράμματος εκφράζονται ως εκπαιδευτικοί στόχοι στο επίπεδο των Επιμέρους Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Επισημαίνεται ότι στο Πλαίσιο Προγράμματος, οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες εκφράζονται στο επίπεδο των Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων. Είναι δηλαδή ευρύτερες από αυτές που δίνονται στο Επαγγελματικό Περίγραμμα. Τα μαθησιακά προγράμματα που θα προκύψουν για το προσόν του Εκπαιδευτή Διά Βίου Μάθησης, βασίζονται άμεσα στο Πλαίσιο Προγράμματος και μόνο έμμεσα μέσω αυτού στο Επαγγελματικό Περίγραμμα. Τοιουτοτρόπως, οι Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων μετατρέπονται σε Σπονδύλους και οι Επιμέρους Ενότητες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων σε Υπο-σπονδύλους. Η δημιουργική ανασύνθεση του Επαγγελματικού Περιγράμματος με τη διατύπωση συνεκτικών Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων είναι το πρώτο στάδιο μετατροπής του Επαγγελματικού Περιγράμματος σε Πλαίσιο Προγράμματος.

Το εύρος και η κατανομή των ωρών του προγράμματος είναι σε άμεση συνάρτηση με την βαρύτητα των ενοτήτων και τις πιστωτικές μονάδες που αποδίδονται σε αυτές. Σύμφωνα και με τη Σύσταση της 18ης Ιουνίου 2009, η σχετική βαρύτητα και οι πιστωτικές μονάδες των Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων, και των Σπονδύλων που προκύπτουν από αυτές, σε σχέση με το συνολικό προσόν προσδιορίζονται σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια:

- σχετική σημασία της Ενότητας Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για συμμετοχή στην αγορά εργασίας, για επαγγελματική εξέλιξη ή για κοινωνική ένταξη,

- πολυπλοκότητα, εμβέλεια και έκταση των Επιμέρους Ενοτήτων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
- απαιτούμενη προσπάθεια από τον εκπαιδευόμενο για να οικειοποιηθεί τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες της Ενότητας Μαθησιακών Αποτελεσμάτων.

Συμπερασματικά, το Πλαίσιο Προγράμματος του Εκπαιδευτή Διά Βίου Μάθησης αντλεί και βασίζεται άμεσα στο αντίστοιχο Επαγγελματικό Περίγραμμα, θέτοντας και τις περαιτέρω προδιαγραφές για την κατάκτηση των Επαγγελματικών Λειτουργιών μέσω Σπονδύλων.

Βιβλιογραφία

Cedefop (2010) *Learning Outcomes Approaches in VET Curricula: a Comparative Analysis of Nine European Countries*, Luxembourg: Publications Office for the European Union

Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. (2011) *Αναγκαιότητα και Τεκμηρίωση Ανάπτυξης και Πιστοποίησης Πλαισίου Προδιαγραφών Προγράμματος (Curriculum): Πρόταση Πολιτικής και Σχέδιο Μετατροπής Επαγγελματικού Περιγράμματος σε Πλαίσιο Προδιαγραφών Προγράμματος*, Αθήνα: Ε.ΚΕ.ΠΙΣ.

Ελληνική Δημοκρατία (2010) «Νόμος 3879: Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» στην *Εφημερίδα της Κυβέρνησης,* αρ. φύλλου163, ΦΕΚ 3879/Α 21-09-2010, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο

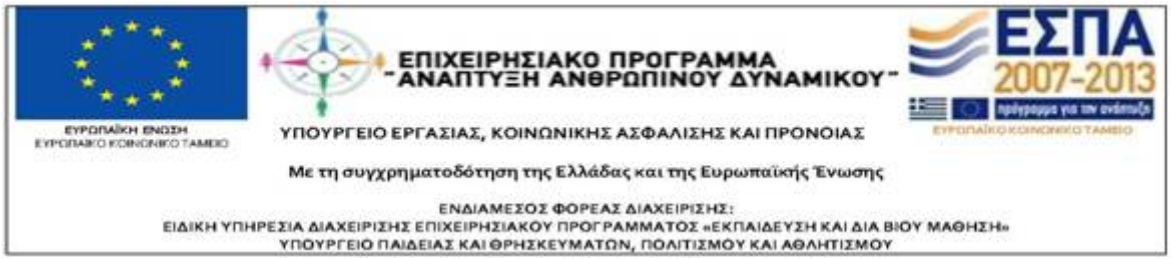

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο (2009) *Σύσταση της 18ης Ιουνίου 2009 για τη Θέσπιση του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET),* Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2009/C 155/02

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

Γλωσσάρι

- **Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων:** Πρόκειται για μεθόδους και διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για να προσδιορισθεί ο βαθμός στον οποίο ο εκπαιδευόμενος έχει όντως αποκτήσει τις συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες.
- **Γνώσεις**: Είναι το αποτέλεσμα της αφομοίωσης πληροφοριών μέσω της μάθησης. Οι γνώσεις είναι το σώμα θετικών στοιχείων, αρχών, θεωριών και πρακτικών που σχετίζεται με ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής. Οι γνώσεις διακρίνονται σε θεωρητικές και αντικειμενικές

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ"
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

- **Δεξιότητες**: Αναφέρονται στην ικανότητα εφαρμογής γνώσεων και αξιοποίησης τεχνογνωσίας για την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων. Οι δεξιότητες μπορεί να είναι νοητικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (αφορούν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων)
- **Ικανότητες**: Αναφέρονται στην αποδεδειγμένη επάρκεια στη χρήση γνώσεων, δεξιοτήτων και προσωπικών, κοινωνικών ή/και μεθοδολογικών δυνατοτήτων σε περιστάσεις εργασίας ή σπουδής και στην επαγγελματική ή/και προσωπική ανάπτυξη.
- **Ενότητα μαθησιακών αποτελεσμάτων:** Αποτελεί συστατικό στοιχείο ενός επαγγελματικού προσόντος, το οποίο συνιστά ένα συνεκτικό σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν.
- **Επαγγελματικό προσόν:** Αναφέρεται στο επίσημο αποτέλεσμα διαδικασίας αξιολόγησης και πιστοποίησης, το οποίο προκύπτει όταν ο αρμόδιος οργανισμός διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές.
- **Μαθησιακά αποτελέσματα:** Αναφέρονται σε όσα ο εκπαιδευόμενος γνωρίζει, κατανοεί και μπορεί να κάνει μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας και τα οποία προσδιορίζονται με τη μορφή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- **Πλαίσιο Προγράμματος:** είναι ένα εργαλείο σχεδιασμού μαθησιακών δραστηριοτήτων με διττή ουσία. Από τη μια είναι ένα κανονιστικό έγγραφο που θέτει το πλαίσιο απόκτησης μαθησιακών εμπειριών και πάνω στο οποίο βασίζεται η ανάπτυξη μαθησιακών προγραμμάτων. Ταυτόχρονα, είναι ένα «συμβόλαιο» μεταξύ κοινωνίας, κράτους και επαγγελματιών της εκπαίδευσης.

- **Πιστωτικές Μονάδες Μαθησιακών Αποτελεσμάτων:** Πρόκειται για το σύνολο των μαθησιακών αποτελεσμάτων, που έχουν αξιολογηθεί και μπορούν είτε να συσσωρευτούν για την απόκτηση ενός επαγγελματικού προσόντος είτε να μεταφερθούν σε άλλα μαθησιακά προγράμματα ή επαγγελματικά προσόντα.
- **Σπόνδυλος:** Ο σπόνδυλος περιγράφει τους βασικούς τομείς ικανοτήτων σε ένα επαγγελματικό περίγραμμα, περιλαμβάνοντας εξίσου τη θεωρία και την πρακτική ενός αντικειμένου και συγκεκριμενοποιείται στο πλαίσιο ενός εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο όρος «σπόνδυλος» χρησιμοποιείται συνήθως για να περιγράψει ένα συγκεκριμένο στοιχείο ενός εκπαιδευτικού προγράμματος.